

WOLFGANG BORCHERT

2. BASKI

Çeviri: BEHÇET NECATİGİL

can
oyun

WOLFGANG BORCHERT
KAPILARIN DIŞINDA

Wolfgang Borchert, *Das Gesamtwerk* (yay. haz. Michael Töteberg ve Irmgard Schindler) içinde, *Draussen vor der Tür*.

© 2007, Rowohlt Verlag GmbH, Reinbek bei Hamburg, Almanya

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Onk Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: De Yayınevi, 1962

Can Yayınları'nda 1. basım: 2017

2. basım: Şubat 2018, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Editör: Şebnem Sunar

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 31900

ISBN 978-975-07-3452-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750734526

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

WOLFGANG BORCHERT

KAPILARIN DIŞINDA

Hiçbir Tiyatronun Oynamak
Hiçbir Seyircinin Görmek
İstemediđi Oyun

Almanca aslından çeviren

Behçet Necatigil

Wolfgang Borchert'in Can Yayınları'ndaki diğler kitabı:

Fener, Gece ve Yıldızlar, 2008

WOLFGANG BORCHERT, 1921'de Almanya'nın Hamburg kentinde doğdu. Kitapçılık ve bir süre de oyunculuk yaptıktan sonra İkinci Dünya Savaşı sırasında askere alınarak gönderildiği Rusya Cephesi'nde ağır yaralandı. Nasyonal sosyalizme karşı görüşlerinden ötürü tutuklandı, difteri ve sarılığa yakalanmış olmasına karşın sekiz ay cezaevinde tutuldu, daha sonra da yeniden cepheye gönderildi. Çürüğe ayrılacağı sırada bir daha tutuklandı ve bu kez dokuz ay hapis yattı. Savaşın sonunda serbest kalınca Hamburg Devlet Tiyatrosu'nda yönetmen yardımcısı olarak çalışmaya, bir yandan da kabare gösterilerinde yer almaya başladı. Sağlığının giderek kötüleşmesi üzerine İsviçre'ye gönderildi, yatırıldığı bir hastanede henüz 26 yaşındayken 20 Kasım 1947 günü öldü. *Fener, Gece ve Yıldızlar* adlı şiir kitabını 1946'da, ilk öykü kitabı *Karahindiba'yı* ise 1947'de yayımladı. *Kapıların Dışında* adlı tek oyununu 1946 sonlarında tamamladı. İkinci öykü kitabı *Bu Salı'yı* (1947) hazırladı. Ne var ki, hem oyununun hem de bu kitabının basılması, yapıtlarının çeşitli dillere çevrilmesi ve rekorlar kırarak satması hep ölümünden sonra gerçekleşti.

BEHÇET NECATİGİL, 1916'da İstanbul'da doğdu. Uzun yıllar edebiyat öğretmenliği yaptı. 1940'lardan başlayarak yarattığı ve durmadan yenilediği şiir dünyasıyla çağdaş Türk şiirinin en saygın şairlerinden biri oldu; kendinden sonraki birçok şairi derinden etkiledi. *Eski Toprak* adlı yapıtıyla 1957 Yeditepe Şiir Armağanı'na, *Yaz Dönemi* adlı ki-

tabıyla da 1964 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü'ne değer görüldü. Radyo oyunları yazdı ve edebiyat tarihiyle ilgili titiz araştırmalar yaptı. Al-mancadan yaptığı çevirilerle dünyanın önde gelen pek çok yazar ve şairini dilimize kazandırdı. Sekizi Knut Hamsun'dan olmak üzere otu-za yakın kitap çevirdi. Çeviri şiirleri *Yalnızlık Bir Yağmura Benzer* (1984) adlı kitapta toplandı. Necatigil, 1979'da İstanbul'da öldü.

“Antimilitarist” bir oyunun çeviri hikâyesi

Wolfgang Borchert’in *Kapıların Dışında* oyununun çeviri macerası, Behçet Necatigil’in 7 Haziran 1952 tarihinde Prof. Melâhat Özgü’ye yazdığı bir mektupla başlıyor. Milli Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosu’nun¹ Modern Tiyatro Eserleri listesinde *Draussen vor der Tür* adlı oyununun da yer aldığını öğrenen Necatigil, daha önce Borchert’ten çevirdiği dört şiirin *Yedi-tepe* dergisinin 1 Kasım 1951 sayısında yayımlanmış olduğunu belirterek bir ricada bulunur:

Bu şiirlerin tercümesini beğendinizse bu piyesin de tarafımdan çevrilmesini temin hususunda tavassutunuzu rica ederim. Tercüme Bürosunun aldığı bir karara göre üzerlerinde klasikler serisinden bir

1. Milli Eğitim Bakanlığı bünyesindeki Tercüme Bürosu, Hasan Âli Yücel’in milli eğitim bakanı olmasının hemen ardından (1939) dünya klasiklerini Türkçeye kazandırmak amacıyla kurulmuştur. Alman Dili ve Edebiyatı profesörü olan ve çeviri edebiyata büyük emeği geçen Melâhat Özgü, uzun yıllar Tercüme Bürosu’nda da görev yapmıştı.

1947-1951 yılları arasında Tercüme Bürosu’nda çalışan Oktay Akbal büronun çalışma şeklini şöyle anlatıyor: “Önce çevrilmesi gereken yabancı yapıtlar ve yazarlar saptanmıştı. Doğu’dan-Batı’dan ne kadar önemli yapıt varsa bu listede yer almıştı. Çeviriciler büroya mektupla başvururlar, belirli bir yapıtı çevirmek istediklerini bildirirlerdi. Onlardan, ilgili yapıttan otuz sayfalık bir çeviri örneği istenirdi. Bu örnek büronun o dille ilgili üyesine verilir, incelenir, beğenilirse kitabı bitirmesi istenirdi. Çeviri tümüyle hazır duruma geldiğinde yine incelemeye verilir, başarılı olup olmadığı konusunda rapor istenirdi. Haftalık kurul toplantısında rapor tartışılır, yapıt onaylanırsa çeviriciye önce ücretin bir bölümü, geri kalanı da kitap basıldıktan sonra ödenirdi.” (*Cumhuriyet Kitap*, Sayı 496, 19 Ağustos 1999)

eser bulunan mütercimlerin, tiyatro serisinden de bir kitap almaları-na müsaade ediliyormuş. Borchert'i çok sevdiğim için piyesini çevirmeye, teveccühünüze güvenerek, bilhassa heves ediyorum.¹

Bu mektubu yazdığında, Milli Eğitim Bakanlığı Klasikler Serisi'nde yayımlanmış birkaç çevirisi vardır Necatigil'in. Mektubun ekinde gönderdiği başvuru dilekçesi kabul görür ve *Kapıların Dışında* çevirisi, büronun 22 Temmuz 1952 tarihli yazısıyla Necatigil'e verilir.

Hemen her çalışmasının kayıtlarını tutup arşivinde sakladığı "seyir defteri"ne göre 27 Temmuz 1952 günü başladığı çeviriyi 14 Eylül günü tamamlar, 31 Ekim-15 Kasım tarihleri arasında daktiloya geçirdikten sonra 22 Kasım 1952 tarihli bir yazı ekinde, beş sayfalık bir önsöz ve bu oyunun da yer aldığı Almanca kitapla birlikte Tercüme Bürosu'na gönderir.

Edebiyat tarihimiz açısından ilginç bulduğum hikâye, burada başlıyor...

Araya birkaç aylık bir sessizlik girdikten sonra, 14 Mart 1953 tarihli bir mektup gelir Prof. Özgü'den. Eserin komisyonca tetkiki sırasında antimilitarist bulunduğunu ve hassasiyetle üzerinde durulduğunu belirten Özgü, şöyle devam eder mektubuna:

Ben bu eseri, 1949 yılında Almanya'da okumuş, çok kuvvetli bulmuş, temsilleri hakkında müsbet akisler duymuştum. Teklif ederken de onun sadece psikolojik tarafını düşündüm ve bugünün sulhu görüşümüz karşısında temsil edilebilir bile dedim; çünkü burada asıl mesele bir adamın cepheye gidip de oradan böyle perişan bir halde döndüğü için harp aleyhinde bulunması değil, yurduna döndüğü zaman, yurdunu, yuvasını bıraktığı gibi bulamaması, karşısında insan görememesidir. O, harbin en feci hallerini yaşamış, en büyük tehlikelerini atlattığı olduğu halde gene de içindeki insanlık duygusu sönmemiş, ailesinin kendisine kucak açacağını ummuştur. Halbuki onlar, bir zamanlar etrafını çevirmiş olan en yakın insanlar, onu aldatmışlar; harpte gösterdiği yararlıklar da değerlendirileceği yerde, kale bile

1. Mektup ve yazı alıntılarında imla dahil hiçbir değişiklik yapılmamış, orijinaline bağlı kalınmıştır.

alınmaz olmuştur; kendisine yaşama imkânları sağlanmamış, ondan ihtisas aranmamıştır. Harpten yaralı dönen birisi ise bütün bunları anlayamaz, anlayamadığı için de feryat eder. Ekspresyonist üslûbu feryadıdır bu. İnsanlar, niçin onu anlayamaz, niçin ona yardım etmek istemez olmuşlardır. Üç yıl içinde o mu değişmiş, dünya mı değişmiştir? Hakikat nerededir? Bilemez o bunu. Harpten dönen birisinin anlayış ve sevgi bulamadığı, alay ve küçümseme ile karşılandığı için ıstırabı artar, sonunda da bunun için mahvolur. Bunun için eser harbe gidenlere değil, geride kalanlara bir ikaz mahiyettedir; harbe gitmeyin değil, harpten dönenleri böyle karşılamayın demektedir. Eserin ruhunu ben böyle anladım, böyle anladığım için de teklifte bir mahzur görmedim.

Halbuki sizin önsözünüz, eseri bu cepheden tahlil edip açıklamıyor, aksine, bir de müellifin kışladan yazdığı mektuplarında askerlik bakımından suç unsurları bulduklarını, bu yüzden de tekrar tekrar hapse girdiğini anlatıyor. Ben Borchert'in bu tarafını bilmiyordum. Yeni edebiyat tarihleri, elime geçenler, onun hayatından pek bahsetmiyorlar, ancak şiirleri, hikâyeleri ve bilhassa bu eseri üzerinde duruyorlar. Onun eserlerini bir araya toplayan kitabı da görmemiş olduğumdan, Bernhard Meyer-Marwitz'in yazısını okumamıştım.¹ Siz daha çok, kendiniz de söylediğiniz gibi ona dayanmışsınız; keşki eserin ve müellifinin bu tarafı da olduğunu tercümeyle başlamadan önce bana olsun bildirseydiniz. Bundan başka Büro'daki arkadaşlar, müellifin, kitabının başına koymuş olduğu söze takıldılar: Borchert, eserini, sahne tekniğine riayet etmeden, sahne tesirlerini kale almadan yazdığını ifade için "hiç bir tiyatro oynamak istemeyecektir" demiştir. Buna rağmen eser ne derece kuvvetli ki, yalnız Almanya'da otuzdan fazla sahne repertuarına almış, Fransa'da bile oynanmış, daha bir çok Avrupa dillerine de çevrilmiştir.

Borchert'in bu eseri, dilimizde, sizin kuvvetli kaleminizle bir kat daha kuvvetlenmiş. Bunun için de bir çok ifadeler, gerçekten harp ve askerliğin aleyhine imiş gibi çınlıyor. Bu sebepten de Büro üyeleri, belki de haklı olarak, çünkü ben daha fazla müdafaa edemedim, böyle bir eserin bugün, bilhassa resmi bir makam tarafından basılamayacağı, basılırsa eğer, yalnız bizim değil, mütercimim de müşkül duru-

1. Wolfgang Borchert, *Das Gesamtwerk*, 1949 (Toplu Eserler, Bernhard Meyer-Marwitz'in biyografik sonsözyle).

ma düşeceğini ileri sürdüler ve bu fikir üzerinde hepsi birleşti. Bu durum karşısında eseri ben teklif ettiğim için asıl kabahat benim üzerime yükleniyor. Başkan Suut Kemal Bey¹ de müşkül vaziyete girdi. Bu hal karşısında, sizden bir ricada bulunmak istiyorum.

Mektubun devamında, sorunun çözülebilmesi için Necatigil'in "tercümede tatmin edilmiş olmadığı, üzerinde daha bazı düzeltmeler yapmak istediği" gerekçesiyle çeviriyi geri çekmesi önerilmektedir.

Necatigil'in de bu oyun konusunda tereddütleri olmuştur gerçi, ancak farklı bir açıdan. Çeviriyi gönderdiği gün, 22 Kasım 1952'de yakın arkadaşı Avusturyalı Türkolog Andreas Tietze'ye yazdığı mektupta dile getirir kaygısını:

Eylül'den bugüne hep Borchert'in piyesinin tercümesiyle uğraştım. Sonra Robert², sökemediğim yerlerin halinde himmetini esirgemedi, bu şekilde tercümeyle bir haline, yoluna koydum. (...) Neticeyi pek merak ediyorum, şu bakımdan ki, piyes fazla sert, bizim için fazla modern. Güçlüklerin hepsinin bir müsbet neticeye bağlandığı da söylenemez.

Tercüme Bürosu'ndaki arkadaşlarının içinde buldukları "müşkül vaziyet" babam tarafından anlayışla karşılanmış ya da –zorunlu olarak– kabul görmüş olmalı ki, Prof. Özgü'nün söz ettiği gerekçeyle olmasa da, çeviriyi geri çeker. 4 Nisan 1953 tarihinde Tercüme Bürosu Başkanlığı'na yazdığı mektupta şu ifade vardır: "Eserin, ta'dilen temsil ettirilmek üzere bir başkası tarafından çevrilmekte olduğunu öğrendiğimden, kabule lâıyk görülse bile, kendi tercümemin basılmasından sarf-ı nazar ediyorum." Aynı mektupta, bu piyes yerine Norveç klasikleri serisine yeni kabul edilmiş olduğunu öğrendiği Knut Hamsun'un *Pan* romanı tercümesinin kendisine verilmesini talep eder.

Mektupta "bir başkası"nın kim olduğu belirtilmemekle birlikte, Tietze'ye yazdığı 22 Kasım 1952 tarihli mektubun devamından anlaşılıyor: "Öğrendiğime göre Burhan Arpad da aynı eseri, rejisör Meinecke'nin teşviki ile Şehir Tiyatrosu namı-

1. Suut Kemal Yetkin.

2. Robert Anhegger.

na tercüme ediyormuş. Yani bu durumda piyesin bazı tâdilâtlâ burada da oynanması ihtimali var. Bir de bakarsın bir imkân zuhur eder, bizim tercüme tercih edilir. Ümit dünyası!”

Necatigil arşivinde bulunan *Türk Tiyatrosu* dergisi de (Aralık 1952, Sayı 265), bu bilgiyi doğruluyor. Dergide Burhan Arpad’ın, “Tek Bir Eseriyle Alman Dramına Giren Wolfgang Borchert” başlıklı bir yazısıyla, oyundan çevrilmiş kısa bir bölüm var. Necatigil çevirisini geri çekmek için bu haberi iyi bir fırsat olarak değerlendirmiş olmalı...

Böylelikle yayımlanma ihtimali kalmayan *Kapıların Dışında* oyunu, altı yıl boyunca dosyasında unutulmaya bırakılır. Tekrar gündeme gelmesi, 1958 sonlarına doğru olacaktır.

İstanbul Türk-Alman Kültür İşleri tarafından 29 Kasım 1958 günü bir edebiyat toplantısı düzenlenir. Toplantı davetiyesinde, Necatigil’in *Draussen vor der Tür* piyesinden yaptığı tercümeden parçalar okuyacağı, İstanbul Üniversitesi Alman Filolojisi’nden Prof. Dr. G. Fricke’nin sanatçıyı tanıtan bir konuşma yapacağı duyurulur. Burhan Arpad’ın birkaç gün sonra, 3 Aralık 1958 tarihli *Vatan* gazetesindeki “Kapının Dışında Bırakılanlar!” başlıklı yazısı, “ilgiyle karşılanan, küçük salonda bir heyecan havası estiren” toplantıya ilişkin bilgilerin ötesinde, bugün de geçerliliğini koruyan görüşler sunmaktadır okurlara:

Tek bir eseriyle Alman ve dünya edebiyatına girmiş olan genç sanatçının yaşama ve yaratma şartları, düşünme yönü ve yürek parçalayıcı sonu, yaşadığı çağın dünya gençliğini temsil eder. Sosyal te- dirginliklerden durulmanın eşliğine ayak basan bir dünya en son keş- mekeşleri içinde ve gençleri kötü günlerin en sonuyla masmavi bir yarının ilk ışıltıları arasında bocalatmaktadır. Borchert’in ölümünden sonra ramp ışıklarına kavuşan piyesi “Draussen vor der Tür: Dışarı- da, kapının önünde”, bu en son günlerin kargaşalığıyla ilk güzel günün mavi ufuk çizgisi arasında kalmış gençlerin destanıdır. Aldatılmışlar ve kapının dışında bırakılmışlardır. Onlar “Kapının Dışında Bırakılan- lar”dır. Parlak demeçler, süslü sözler ve coşkun şarkılarla ölüme gön- derilmişlerdir. Mısır püskülü sarısı perçemlerini arkaya atarak “Mein Führer! Önderim!” diye gırtlaklarını yırtarcasına haykırmışlardır. Sonra herkes ve her yana saldırmışlar, yıkmışlar, tahrip etmişler, öl- dürmüşler ve ölmüşlerdir. Geriye dönebilenlerin yeri ise, “Dışarıda, kapının önünde”dir.

Kişiler

BECKMANN — Onlardan biri.

KARISI — Beckmann'ı unutup kendisine yeni bir

ÂŞIK — bulmuştur.

Bir KIZ — Evine tek ayakla dönen

KOCASI — bin şu kadar gece hep bu kızın hayaliyle yaşadı.

Bir BİNBAŞI — Çok şen olan bu binbaşının

KARISI — sıvacık odasında üşür,

KIZI — akşam yemeğini yemekle meşgul,

KIZIN KOCASI — Kesip atan türünden.

Bir KABARE DİREKTÖRÜ — Cesur olmaya yelteniyorsa da
iş ciddileşince korkak.

BAYAN KRAMER — Sadece Bayan Kramer, işin asıl korkunç
tarafı da bu zaten.

İHTİYAR ADAM — Artık hiç kimsenin inanmadığı.

CENAZE SERVİSİ MÜDÜRÜ — Geğirti küpü.

Bir ÇÖPÇÜ — Aslında çöpçü değil.

ÖTEKİ ADAM — Onu herkes bilir.

ELBE NEHRİ.

Bir adam Almanya'ya geliyor.

Uzun zaman yâd ellerde kalmıştı, bu adam. Çok zaman. Belki haddinden fazla. Adam giderken başka idi, dönüşünde bambaşka. Hani kuşları (kimi de gece vakti insanları) korkutmak için tarlalara bir şeyler konur; adam dışıyla işte tıpkı onlara benziyor. İçiyse de öyle. Adam bin şu kadar gün soğuklarda, ayazda, kapıların dışında bekledi. Para yerine dizkapağını verdi de içeriye öyle girebildi. Bin şu kadar gece soğuklarda, ayazda, dışarılarda bekledi, işte en sonunda yerine yurduna dönebildi.

Bir adam Almanya'ya geliyor.

Geliyor, yaman bir film seyrediyor. Oyun sürüp giderken sık sık kolunu çimdiklemesi gerek; çünkü uyanık mı, yoksa rüya mı görmekte, bilmiyor. Ama sonra sağında solunda daha bunca insanın aynı filmi yaşadıklarını görüyor. Demek gerçek, diye düşünüyor, ne çare, gerçek! Evet, sonunda karnı aç, ayakları üşümüş, kendini tekrar sokakta bulunca bunun pek orta malı, pek beylik bir film olduğunu anlıyor. Almanya'ya dönen bir adamın, onlardan birinin hikâyesi. Adam, onlardan biri; onlar yurtlarına dönerler, ama evleri barkları kalmamış ki yurtlarına kavuşsunlar. Artık onların yerleri kapıların dışıdır. Onların Almanya'sı dışarıdır, gece vakti yağmurda sokak.

Budur onların Almanya'sı.

ÖN OYUN

(Rüzgâr inler gibi esmekte, Elbe Nehri dubalara çarpmaktadır. Vakit akşam. CENAZE SERVİSİ MÜDÜRÜ. Gökyüzüne vurmuş bir insan karaltısı.)

CENAZE SERVİSİ MÜDÜRÜ

(Birkaç kere yüksek sesle geçirir.) Hıkk! Hıkk! Tıpkı... Hıkk! Tıpkı sinekler gibi, sapır sapır. Aha, işte biri. İskelede. Üniformalı da galiba. Evet, sırtında eski bir asker kaputu. Başında kasket yok. Saçları kısa, fırça gibi. Suya da oldukça yakın duruyor. Neredeyse suya girmiş. Bunda bir iş var. Akşam akşam karanlıkta su başında dikilenler ya sevdalı çiftlerdir ya da şair. Yoksa canından bezmiş sürü sürü insanlardan biri mi? Böyleleri vururlar tekmeyi, ortadan çekilirler. Dubanın üstündeki şu adam, bunlardan biri galiba. Suya bu kadar yakın oluşu tehlikeli doğrusu. Yalnızca da benziyor. Sevdalı bir çift desem değil, çiftler ikişer kişi olurlar hep. Şair de değil. Şairlerin saçları uzundur. Dubadakinin saçları ise makineye vurulmuş. Tuhaf, dubadaki bu adam, pek tuhaf.

(Ağır ve boğuk bir sesle geçirir. Karaltı birden kaybolur.) Hıkk! Vay! Gitti. Suya atladı. Suya pek yakındı zaten. Güme gitti. Şimdi yerinde yeller esiyor. Hıkk! Birisi ölüyor. Sonra? Sonrası hiç. Rüzgâr yine eser. Elbe yine dur-

madan bir şeyler geveler. Tramvay yine çanlarını çalar. Orospular beyaz ve yumuşak, yine pencerelere abanırlar. Bay Kramer öte yana dönüp yine horuldar. Hiçbiri, saatlerin hiçbiri duracak değil ya. Hıkk! Birisi öldü. Sonra? Sonrası hiç! Yalnız halka halka birkaç dalga, onun az önce orada olduğunu ispat eder. Ama bu dalgalar da sili-nip gitmiştir çarçabuk. Dalgalar geçip gittikten sonra o adam da unutulur, sanki hiç yaşamamış gibi, iz bırakmadan geçer gider. Aaa, birisi ağlıyor. Garip şey! İhtiyar bir adam durmuş, ağlıyor. İyi akşamlar!

İHTİYAR ADAM

(*Sızlanarak değil, içinden sarsılarak.*) Yavrular! Yavrular! Yavrularım!

CENAZE SERVİSİ MÜDÜRÜ

Neye ağlıyorsun, babalık?

İHTİYAR ADAM

Değiştiremiyorum da ondan, ah, değiştiremiyorum.

CENAZE SERVİSİ MÜDÜRÜ

Hıkk! Pardon! Şüphesiz fena, ama terk edilmiş gelin gibi hemen de ağlamalı mı? Hıkk! Pardon!

İHTİYAR ADAM

Ah, yavrularım! Onların hepsi benim yavrularım!

CENAZE SERVİSİ MÜDÜRÜ

Bak hele, peki sen kimsin?

İHTİYAR ADAM

Artık kimsenin inanmadığı Allah'ım ben.

KAPILARIN DIŞINDA, SAVAŐTAN DÖNEN BECKMANN'IN HİKÂYESİNİ ANLATIR. ÖLÜLERİN DİYARINDAN TESADÜFEN GERİ DÖNEBİLENLERDEN BİRİDİR O. FAKAT NE EŐİ NE EVİ NE DE ÜLKESİ BIRAKTIĞI GİBİDİR. ŞİMDİ HER YER ENKAZ, HERKES KAYPAKTIR VE BECKMANN NİHİLİŐT BİR TAVIRLA ÖLÜMÜ ARZULAR.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN TOPLUMDA YARATTIĞI YIKICI ETKİLERİ ELE ALAN "YIKINTI EDEBİYATI" NİN, HEINRICH BÖLL'LE BERABER EN ÖNEMLİ TEMSİLCİLERİNDEN BİRİ OLAN WOLFGANG BORCHERT, NASYONAL SOSYALİZMİN AHLAKİ VE FİZİKSEL KURBANLARINDAN BİRİDİR. BÜYÜK YANKI UYANDIRAN KAPILARIN DIŞINDA, YAZARIN TEK OYUNUDUR VE ÖLÜMÜNDEN BİR GÜN SONRA SAHNELENMİŐTİR.

